

ВЫХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

В СПРАВИ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

[illegible]

Вже вийшов з друку ВЕЛИКИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ КАЛЕНДАР „ПРОСВІТИ“ НА 1927 РІК

:: в об'ємі 15 аркушів з численними ілюстраціями і мапою Радянської України. ::

Статті: М. Кордуби: Територія і населення Рад. України. І. Калиновича: Як працювати по читальнях „Просвіти“. І. Раковського: Найновіші здобутки науки про природу. М. Чайніського: Деякі розділи історичної фізики. М. Стахурського: Що знаємо сьогодні про скаженістю. К. Трильовського: Діло про селянські хати. Д-р Ст. Варана: Вакцині постанови про військову службу та усунення заміщення судової карі.

Календар з уваги на його загально-освітній зміст, повинен найтися не тільки в кожній читальні та в кожній хаті сільського українського селянина й робітника, але й в руках кожного культурно-освітнього діяча.

Ціна 3 зол., з пересилкою 3-60 зол., за післяплатою 3-90 зол. — Замовляти в канцелярії Т-ва „Просвіта“, Львів Ринок ч. 10, II. поверх.

переробляють на двадцятидвохгодинний баню, змінивши надписи, і ходили по різних лікарнях як пацієнти. Платили 20 доларів і одержували реєстру в золотих. Ціна, що більшість лікарів, які щільно оглядали своїх пацієнтів, не змінили толкуну цього ошуканства. — Ще простіший спосіб дійти до доларів найпростіший. Бергер зважив теж Клятером. Він узяв на чорній біржі 210 дол. від мільярда і йшов з ним до найближчої кав'ярні, щоб виплатити йому за них у золоті. По дорозі передав їх німцем якомусь співзвучнику і почав кричати, що його обікрали.

— **Репін і більшовики.** До відомого російського маляра Іллі Репіна (автор образу: Запорожці пишуть лист до султана) звернувся перед місяцем ч. р. більшовики, щоб вертався з Фінляндії до СРСР, однак Репін відмовився, поклявшись на свою старість. Натомість пішов до Ленінграду син Репіна Юрко, також маляр. Він розпочав негайно малювати образ, що його замовив у нього лінгвістичний губернаторський виконавчий комітет. Образ цей має представляти символ автократії. На фоні престолоподібної сади Зимоваї Лазати хоче молодий Репін намалявати стіс людських кистей і вид ексекції, виконуваної натовом уніформі царського поліція над жінкою-революціонеркою. Цей ексекції має приглядатися цар Микола II, Пободоносцев і різні особи духовного і світського стану в строгих царських дворах. Кажуть, що помістив того образу належить до старого Іллі Репіна.

Курення папіросів

є для величезної більшості суспільності життєвою konieczністю. Тому, тим більше мусимо звертати увагу на те, що і як куримо. При закупці тутюно мусимо числитися з нашою кишенею а при виборі туток і паперів повинні ми бути дуже вибагливі і купувати тільки випробовані першорядні вироби, де на кождім пуделку є виразно назвисько продуценту і місцевість, відки і дві його походять. І так н. пр. ТУТКИ МОРВІТАН, БОНТОН, ЕЛЬГАМЕЛЬ як рівнож паперші ГЕРБЕВО ДОРЕ мають на кождім пуделку чіткі виразно виписане назвисько фабрикантів, яке ручить за доброту товару

ГЕР-БЕ-ВО

ГЕР-лічка Бе-довські Во-ло-шинські
з'єднані фабрики туток і паперів
358 Сп. Акц. в Кракові. 2-10

З судової салі.

„Наше Життя“ перед судом.

Львів, 18. вересня 1926.

В дні 17. вересня 1926 ч. р. відбувся перед окружним судом в Львові кримінальний розправ проти Степана Козачука, б. відповідального редактора холмського „Нашого Життя“, на основі акту обвинувачення прокураторського уряду в Львові за проступок за арт. 49, 29 ч. 1. т. 3. К. К., себто за підбурювання дружок до спротиву і протидіювання законам або обов'язковому розпорядкові, або акції управлінням задрядженою влади. Основною акту обвинувачення було надрукування іншими українськими посліди і сенаторів, підписано також православними білоруськими й російськими посліди і сенаторів, проти мітрополита Діонісія за приводе прохання до введення григоріанського календаря до православної церкви в Польщі.

До розправ в дні 17. ч. м. явився обвинувачений Степан Козачук, заступлений адвокатами сен. Карпінським і д-ром Ол. Мартуком, та свідки, зга. експерти, покликані обороною: сенатор М. Черкаський, сенатор Богданович (Білорусин) і посол Семен Любарський. Покликаний прокуратором одиникий свідок, а саме мітрополит Діонісій, не став. З акції сенаторовано, що звинувачено до розправ мітрополитом Діонісієм не доручено з призначення вийду за кордон. Мітроп. Діонісій мабути бажав відложити неможливу справу на якийсьдаліший рішечий.

Заступник прокураторського уряду висів а причини недоручення звинувачення мітроп. Діонісію, щоб розправу відложити. Трибунал у складі суддів Брежневського (предсідання), Осуховського і Пруського прихилився до внесення прокуратора і розправу відложив, при чому на внесення оборони зобов'язався постаратися, щоб мітроп. Діонісій особисто явився на чергову розправу.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Басенського у складі 31 осіб виступає:

Второк 21. IX. Рогатин.
Сер-да 22. IX. Рогатин.
Четвер 23. IX. Жидачів.
П'ятниця 24. IX. Жидачів. 193 35-2

„Український Національний Хор“ під управою Дмитра Котка:
Понеділок 20. IX. — Устрики.
Второк 21. IX. — Самбір. 528 4-2

Прогуляк до Станіслава на отворення II-го Українського ярмарку в іде з Львова в неділю дня 3. жовтня 1926 в год. 6-30 рано з головного двірця. Приїзд до Львова в год. 9-40 вечером. Кошта прогуляк для одної особи 11 зол. 50 гр. (включений білет їзди 3-ої класи туди і назад і вступ на ярмарок). Зголошення до участі в прогульці приймає канцелярія Народної Організації Українців м. Львова (Ринок ч. 10 II. поверх, через ганок) щі дня з вівторком неділю, від год. 10-ої до 4-ої попол.

Міжклубові легко-атлетичні змагання. В дні 20 і 21. вересня 1926 р. відбуються на площі Сокола Батька міжклубові легко-атлетичні змагання з такою програмою: 1) Індивідуальні д-а. змагання. 2) Олімпійські гінці на 1500 м. (100 X 100 X 400 X 800) о мандрину нагороду „Нового Часу“. 3) Біг на 3000 м. о мандрину нагороду „Червоної Калини“. 4) Змагання в осми-змагу о мандрину нагороду Українських Кооперативних Організацій. Початок змагань в понеділок дня 20. IX. о год. 3. попол. Вівторок дня 21. IX. рано о год. 9 і попол. о год. 3. Рівночасно на ситківкових токах С-Б. відбуються ситківкові змагання о мистецтво Західної України. 556 2-2

Кружок „Рідної Школи“ УЛТ. ім. Т. Шевченка на стрийській передмісті у Львові розіслав був книжку д-ра О. М. „Наука виховання“ на адреси Всес. гр. кат. парохіальних Урядів з проханням о надіслання належності за неї на будову хлопчачої школи ім. Т. Ш. Кружок пригадає дотичним Всес. о парохам, щоби або належність за книжку (23) п. д.) долученням до неї чеком прислалі, або книжку звернули. Гроші прислалі та ту книжку з жертвою на „Рідну Школу“. 576

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ЕКСТЕРНІСТА* концесіоновані курси натуральні Евангеліцька Школа, вул. Кохановського приймає додатково вписи на гімназійні курси чотири-роклясові і шестиклясові також семінарійні (також доповняючі для гімназійних абітурієнтів) Учаті найзнаменітші професори державних заведень. Місячна оплата 30 зол. Зголошення від години 4-7. 548 3-3

АБСОЛВЕНТКА держ. учт. сем. пошукує лекції на провінції. — Зголошення до адміністрації „Діла“ під „Учителя“. 535 3-3

ПОШУКУЮ від і. жовтня ч. р. учительки, уміщені семінаристи (з матурою по році 1923) для дошки з нар. школи. Поміщення з удержанням в натурі, міс. платня на основі умови. Вимагає знання шиття і гри на фортеп'яні. Зголошення з поданням винагород і надісланням по змозі фотографії слати на адресу: Інок. Богдан Ксьонжак в Борислав. „Своя Права“ В. 540 а) 2-3

4 КІМНАТИ з кухнею виймаю зараз. Винохська, вул. Са. Зофії 78 в. 541 2-3

ДЛЯ 2 СТУДЕНТОК сонішна, неперехідна кімната з повним удержанням. Зголошення слати на адресу: М. Струтинська, Львів, Якуба Стшеме 14. I. 559 2-2

ПОМЕШКАННЯ і кімната, передовий, гардероба, пивниці і т. д. за річним чиншом від 1. жовтня до винайму. Відомість в Адміністрації „Діла“. 554 2-2

ПРИЙМУ 2 СТУДЕНТКИ на ціле удержання. Покій сонішний. Пивні в хаті. Близько клінік. Відомість в Адміністрації „Діло“. 570 2-3

ХЛОПЦІ на пактику до мануфактури приймемо сейчас. Регулятор“ Львів-Ринок 43. 553 2-3

ВНИЖКУ гігієна для Пань, висілаю даром, дискретно, зворот порта. Кореспонденція українська. ЛЕМ. Винох Любелська. 572 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

„РЕГУЛЯТОР“

Львів — Ринок 43.

поруває на догідні сплати: Мужеську конфакцію готову і на міру: Убрання, Плащі мужеські і жіночі, Рафляни, Куртки, також Обуву, Світлиці, Білля, Коци, Кольдри, Сукно, Камфари, Полотно. 556

Машини

до писання з українсько-польським писмом, бюрові меблі і всілякі прибори до машини торуває по найдешевших цінах

Ю. Ломага, Сенкевича ч. 9. Тел. 28-70.

Вайцева майстеря для направи всіляких бюрових машин. 1-4

ЖІНОЧІ ПЛІЩІ

останні новості — найнижчі ціни

бо від 78 зол. з футряним ковчиром.

ПОЗІР НА ФІРМУ!

Взуття — Мужеські одяги

Л. Т. СКІШИПЕК

573 ПАСАЖ МІКОЛЯША. 1-2

МЕЛЬОДІЯ

Львів, Коперника 5.

Телефон 8-59

Найбільший склад музичних інструментів і приладів, грамофонів і плут, — Каталог плут висилається за домаганням. 44 20-2

ДО НАВОЖЕННЯ осінніх засівів на луки і пасовища

ТОМАСИНА

найліпшим і найуспішнішим фосфорним навозом на всілякі родя землі.

Крім успішно діляючого фосфорного квасу, має ТОМАСИНА також біля 50% вапна, що не вчисляється, а при нормально квасних почвах не потрібно особі вапнювати.

Иосиф КАРРАХ, Львів, Косцюшка 18.

Цінники і поучання даром і оплатно.

83

Спеціаліст податк венеричних і шкірних хвороб. Д-р І. МУНД. б. секундар шпиталізації. Львів, ординує 9-10, 12-1, 3-6 в неділю 9-1. П'ятні, Свєтлиці 1. (різ П'яніско) Телефон 48-01. 508 2-2

В „Ділі“ з дня 4. IX. ч. р. уміщені відповіді на остерогу п. Котка, подану в „Ділі“ з дня 18. вересня ч. р.

З огляду на те, що майже кожде друге рішення цієї відповіді ріко розподіляється з праваго, — Управа Українського Наддніпрянського Хору під проводом Д. Котка отримі податк до загального відомі:

1) Ні до заліщишнього старости, ні до поліції, з жаліними вимогами, з тим більше знало що не називали п. Котка в імені Хорової Управи, як рівнож ніх з членів Управи, не виставляло.

Натомість, — на зауваження старости о тим, що дозвіл на концерти може бути уділений лише за згодою п. Котка, як послідовного Міністерства конессіо, видану на його імя, п. Котко відмовив в цій згоді групі відколовшихся хористів.

2) Що „Колетик“ хору в кількості 30 осіб відділав зі свого складу Д. Котка — є пласовитою неправдою.

Натомість, зі складу хору виступило в Заліщишках лише 13 співаків, не побажавши надати правшовати в хорі під управою п. Котка, про що Хорова Управа має запису на письмі, подану за підписами зазначених 13 буаш. членів хору на імя п. Котка.

3) О тим, що відколовшася група хористів спричинила до злеплення і слава п. Котка, а не навпаки, лише всього показує дальніша праця хору під проводом п. Котка без відколовшихся групи і праця цієї групи без п. Котка.

4) Що остерога, уміщена в „Ділі“ з дня 18. VIII. була викликана фактами, свідчить рахунок готелю „Під Ружою“ в Кракові, а також вимога зарплати рахунку у Львові в готелю „Під Муршаном“ і заява платничого в ресторавції Княжка в Станіславоці (хор мусів зарплатити рахунки за п. Дзидзидка, як рівнож повеліти позичити їм у кельнера згада іної ресторавції 5 золотих).

5) Залиши вираз: „неіснуюча Управа неіснуючого Хору“, ужитий озлобленою групою буаших хористів, є цілком недодільний, бо „неіснуючий хор“, поновивши в Кракові свій склад новими силами з хору Познанської і Торунської овер (п. п. Хибовський і Бурлака), під проводом Дмитра Котка виступав 1. IX. ч. р. в м. Хшані, Тшебні, Освенці, Дзедзич, Вадовіце і тепер продовжує свою туру концертами в м. м. Новий Торг, Новий Санч, Горлиці, Ясло, Кросно, Савок і т. д.

6) Про „недобудливість“ і „неспокобність“ п. Котка в музичним проводі дуже легко судити по тій популярності і славі, яку набув хор від його керуванням як в Галичині, так і в цілій Польщі.

7) Всі залежності, які був члену хору рахують правно за п. Котком, як рівнож всі особисті претенсії до п. Котка, лише всього полагаджувати судовою дорогою, а не шляхом подання в пресі неправдивих відомостей, хоч би для того, що голосовні закиди в пресі до нього не приведуть, крім потягнення п. Котком винуватих до відповідальності.

8) Уміщенням остероги ні п. Котко, ні Хорова Управа не мали найменшої потреби доводити до відомі про існування старого хору, який свого існування і не припиняв: про його існування і розвиток свідчать найкраще його сучасні концерти виступи по Західній Галичині.

9) До відомі п. п. буаших хористів податся теперішня стала адреса п. Котка, накоміб вона могла комуся придатися. „Варшава, плах: Tzsch Krzyz Nr. 1“, Музична Школа.

За Голову Управи: Д. Леонтович.
Члени: М. Повісьмак, О. Тимченко, С. Карпенко, Б. Польський, М. Бобірік.
Секретар: М. Прохорівський. 574

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

Ясно, що вся свідомість українського народу повинна ставити опір такій „освідомлюючій“ діяльності наших Макивок.

Отрує.

Геть з рук польську шовіністичну пресу!

Піше нам один громадянин з Кракова: Дуже сумно за тих наших людей, що виховані в польську патріотичну пресу, у якій „Курєрки Подзєнні“, „Газети Польські“ і т. п. Чого наші люди вчаться з цієї преси? Скільки в них нинішнього, зявляється до нас менше всього огиди, що досягає в головах всіх читачів тих органів, отже й наших читачів українських, що жалко робиться за них, жалко й за польських редакторів, що спекулюють на найнижчих людських інстинктах. Та не менше грізна польська інстинктивна, зарозумілість і є в їй та йде мегаломанія, зарозумілість і є в їй той питомий всім Полькам шовінізм, той надихана кожна сторінка, що виходить з польської преси. А все це падає на себе масово наші люди, що доводило, незаметно заражуються всіми тими польськими інстинктивними, всім тим брудом, що пливе на всі сторони з різних органів польської шовіністичної преси.

Ще добре в темні нам, що випливали невідомі польські газети, з приводу минулого відкриття української шпійської організації в Кракові. Скільки помий вилили вони на голови українського народу! А тепер показалося, що все те придумано дружно й по чортівськи на те, аби стерілізувати і атомити українські студентські організації в Кракові. Або як нахабно наклали на філію „Прогресу“ в Кракові, яка по трьох роках аніжало собі наразі, як по дорозі гроші домірку? А все те тільки на те, аби знищити аніжальне освітнє товариство, яке з політикою не мало й не має нічого спільного. Цілкомита неприязнь нашого товариства і його членів до шпійської „акції“ виявилася негайно після її відкриття, але польська преса в ці дні не має спротиву тих палих брехливім і наклепам, які ширила безкарно у зв'язку з тою аферою. Бо для тої преси не існує ніякої моралі, ні етики і вона при кожній нагоді здобуває собі нові лаври зухваліями проти українського руху і його діячів.

Але де лише тих українців, що читають і піддаються цю ворожу нам пресу? Чак не стидно їм перед самими собою, що своїм власним грошем годують ідолю гадюку?

НОВИНКИ.

— Конфіскація. „Діло“ з неділі 19. ц. м. сконфісковано в трьох місяцях передової статті „Magna charta“. Це 87. чергова конфіскація нашого органу в цьому році.

— Український Наддніпрянський Хор, під управою П. Євсєвського почав нове концертне турне по Галичині. Цими днями він поповнився новими свіжими силами, в число яких увійшов відомий виконавець історичних на-

та Францією в другою. По галицькій нафті прийшла черга на нафтові терени Моссулю. Здається, що й там Англія мусить уступити, та вже не задля своїх європейських воєнних союзників, а задля Америки. Як в Галичині політично-територіально скористала з цього спору між світовими нафтарями Польща, так в Моссулі скористає Туреччина; одно і друге пересування державних границь грубо обумовлене нафтою.

Однак те, що Англія мусила зрештуйувати в галицькій нафті, не болало й так, як болять зачіпки американських нафтарів у передній Азії. Американська Standard Oil Company втискається до полудневої Персії, а Радянська Спілка підтримує ці заміри американського капіталу своїми політичними впливами в Персії, бо випирання Англії з найближчого свого сусідства Рад. Спілка вважає тепер своїм законним завданням. Задля недовідного грошового капіталу Рад. Спілка на свою біду мусить обмежитися до того, що у своїй боротьбі проти Англії підтримує третього. Так було в Туреччині та Китаї, у цих воєнних чи повстанчих походах, так діється з Америкою у нафтових посуненнях.

родних пісень бадурист Д. Шербина. Хор обіхав цілий ряд міст (м. Тернопіль, Чортків, Збараж, Зборів, Броди) і в перших днях жовтня дає 3 концерти у Львові, виступаючи в цілком новим репертуаром, в який між иншим входять: „Ой у полі вітер віє“ — О. Кошиця, „Туман хвилями лягає“ (в оп. „Утоплена“) — М. Лисенка, „Тебе, Бога, хвалили“ Бортніцького і „Вечорниці“ Ніжинського в супроводі фортепіано й фісгармонії. Остання точка займає цілий відділ концерту, триваючи понад пів год. З Галичини хор переноситься на Волинь, Холмщину. Подієся й Виленщину, звідки після кількох концертів у Варшаві, вийдуть на три місяці до Німеччини.

— „Судний день“ у Львові і по галицьких містечках зацікавив би не одного чужинця, який приїхав би сюди з інформацією, що візжає до „польських“ міст. На вулицях мертва тиша; тисячі зачинених жидівських крамниць надають містові вигляд післяпогромайної мертвоти. Так виглядає в дійсності краєвий промисл і торгівля. „Polskie ulice — zydowski kramieniec“...

— Львів у воздуху. Львів не має ріки, яка могла би йому загрожувати потопою у добі весняних чи осінніх злив, зате має на Клепарові склади воєнного пороху, які вряди-годи загрожують істнуванню міста. Місцева преса біла вже кілька разів у дзвін тривоги з нагоди замахів на ці склади. Вчора арештували знову якогось добродія Нітру, який вештався в сусідстві муніципальних магазинів. Може це був звичайний цікавий прохожий, а може й страшний ворог Львова, який хотів бачити як виглядатиме таке гарне місто у воздуху. Пан Нітра сидить, порохові склади стоять далі, а життя Львова висить у воздуху.

— Польські пам'ятники множаться на нашій землі, як гриби по домі. До кільканадцятьох польських пам'ятників у Львові прибав ще один, а саме пам'ятник поляглих „оборонцув Львова“ на Персенківці, на якому в м. и. вчисленні кілька імен людей, нібито помордованих Українцями. Цей пам'ятник перенала на дніх львівська міська рада під свою опіку. Нещодавно здвигнено подібний пам'ятник на спомин поляглих на подвійно львівської політехніки, на якому вирито між погибшими й кілька українських імен. Крім того у

З окрема щодо нафти, то ця ролля, яку тепер по неволі мусить грати Москва — чи пак Радянська Спілка — дуже незavidна. Адже в передвоєнних часах до 1917 р. Росія доставляла одну четвертину всієї світової продукції нафти. В повоєнних часах Радянська Спілка зсунулася на сам хвіст світових заготовців нафти і мусить вдовольнятися тим, що проти Англії протегує Америку!

Подібна доля стрінула Німеччину. Під Мезопотамію і Багдадську залізницю була вже згадка, тут треба додати, що румунські нафтові терени були переважно в руках німецького капіталу, а розгром Румунії у всесвітній війні віддавав румунську нафту Німеччині в монополі; також Галичина була полем широких операцій німецького капіталу. З програмою війною все це увірвалося і Німеччина мусить обмежуватися до своїх власних 30 мільйонів літрів з Cellergegend, одначе власна нафта покриває в Німеччині з тяжкою бідою ледви одну п'яту внутрішньо-краєвого запотребування, а 4/5 мусить спроваджувати з заграниччя.

(Докончення буде.)

до всіх шкідливого і старого типу, атласи, словники і т. п. по дуже приступних цінах. Замовляти в книгарні А. Бардаха Львів, вул. Краківська 1. Поручення з провінції погоджуватися відомостями. Каталог книжок з обслуговуванням поштою безплатно.

ЛЬОСИ

І. Кляси

Державної лотерії

Є ДО НАБУТТЯ В НАЙБІЛЬШІЙ І НАЙШАСЛИВІШІЙ В КРАЮ КАНТОРІ ДЕРЖАВНОЇ ЛЬОТЕРІЇ КЛЯСОВОЇ НАДІЯ

Львів Сикотуська 6.

НА 80.000 ЛЬОСІВ ПРИПАДАЄ 40.000 ВИГРАНИХ, ТОМУ МУСИТЬ ВИГРАТИ ЩО

ДРУГИЙ ЛЬОС.

ГОЛОВНА ВИГРАНА

500.000

ЗОЛОТИХ.

Крім цього слідуючі виграші:

1 на 300.000 зл.	— 300.000 зл.
1 на 200.000 зл.	— 200.000 зл.
2 по 100.000 зл.	— 200.000 зл.
5 50.000 зл.	— 250.000 зл.
2 40.000 зл.	— 80.000 зл.
4 25.000 зл.	— 100.000 зл.
4 20.000 зл.	— 80.000 зл.
6 15.000 зл.	— 90.000 зл.
19 10.000 зл.	— 190.000 зл.
24 5.000 зл.	— 120.000 зл.
32 3.000 зл.	— 156.000 зл.
115 2.000 зл.	— 230.000 зл.

Крім цього 39.765 виграшів менше 2.000 золотих.

ЗАГАЛЬНА СУМА ВИГРАНИХ 12 мільйонів 160 тисяч 30 л.

Тягнення переводить публично державна Комісія в Генеральній Дирекції Державної Лотерії в присутності двох горожан міста запрошених Президентом міста Варшави. Соткам людей приносить Державна Лотерія Клясова рік річно багатство і добробут. Нашій культурі сприяє стало надзвичайна щастя.

Тягнення І класу 14 і 15 жовтня ц. р.

ЦІНИ ЛЬОСІВ: четверта зол. 10, половинка зол. 20, цілий льос зол. 40.

Хто задумує купити льос в нашій конторі, нехай ще нині замовить. На замовлення вислано негайно оригінальні льоси, задукуючи платири і наш бланкет П. К. О. на безплатну перекладку належності.

В ТІМ МІСЦІ ВИТЯГІ І ПЕРЕСЛАТКИ НАМ ВИПОВНЕНЕ В ЛІСТІ

КАРТА ЗАМОВЛЕНЬ

До „Надії“, Львів, Сикотуська 6. Отримав замовлення до І класу Державної Лотерії Клясової Льосів цілих по 40 зол., по половинці по 20 зол., четверток по 10 зол. — Належність золотих заплачу по одержанню від фірми льосів, бланкетом П. К. О. присланим разом з льосами. Імя і назвисько Близька адреса

Львові збирають іше гроші на два пам'ятники: Словацького і Косцюшка. Перший має стати перед міським театром, другий перед будинком університету в колишнім Єзуїтському городі, де вже тепер поставлено плиту з зазначенням, що на тому місці має бути здвигнений пам'ятник Косцюшка. Таким чином у Львові буде понад 20 пам'ятників. Як на один Львів — то досить, коли зважити, що прим. у чотирі рази більший Варшави і ледви 3 пам'ятники (Понятовського, Міцкевича, Собієвського), а шойно небажком буде там відслонений четвертий польський пам'ятник (Шопена).

— Рудольф Ойкен, відомий німецький філософ помер в Єні, на

западення зегем у 81. р. життя. Був не найвишнійший представник ідеалістичної сучасної німецької школи. Вік 1874 р. був професором в Єні, а в 1908 р. одержав Нобелівську нагороду літератури, з його творів найбільше відомі: „Погляди на життя великих мислителів“, „Головні риси нового погляду на життя“, „Єдність духовного життя в свідомості та діяльності людини“ (що вийшла в новій виданні минулого року після 25 років від першого), „Духовні течії сучасності“, „Правдивий зміст релігії“, „Суть і вага життя“. Ойкен, особистий приятель відомого філософа і природника матеріаліста Ернста Гекля, є в своїй світогляді повною його протидією: він поборював усе життя матеріалістичні та натуралістичні напрямки, відкидаючи шораз більше свій ідеалізм. Незвичайно сильно підкреслював він вагу духовного життя і всіх культурних цінностей, людське „я“ було для нього відокремлене від світу, а в якому дух падає самостійно. Історичний розвиток і поступ культури є, на його думку, безпосередньо залежні від індивідуальних зусиль одних людей, які є частинними виразами метабіологічного духовного життя. Духовний зміст життя є справною релігією. Вищою культурою та людськими взаємин не можна увільнити собі без оживлення релігійних ідей і шукання шораз глибших основ життя. Християнство є для Ойкена найвищою формою релігії і він заявляє ясно, що філософічний світогляд можна погодити з християнством („Чи можемо ми бути християнами?“ в р. 1911). Його світогляд є наскрізь активний: людина мусить працювати над розвитком духовного світа, одначе самі рішення або запал не вистарчають; спершу треба зробити себе незалежним від даних дійсних умовин. Ойкен переводив дуже виразно наші поняття самої праці і душі і був великим ворогом спеціалізації, як бум-то до духовного відосконаллення людини. Він ставився скептично до захоплення „гіперіндвідуалізму“ і „діловістю“ сучасного віку, які не мають нічого спільного зі справжнім духовним розвитком культури та одиності.

— Похорони померших. Здавалось би на перший погляд, що справа: як ховати померших? є дуже проста; родина чи близькі покійника ховають його по власному бажанню. Тимчасом польські закони не є до цього часу згідні в поглядах на цю справу. У різних частинах Польщі обов'язують інші притиски. Уряд приготував одностайний закон, одначе в самім його складі панують розбіжні думки: чи дати дозвіл на пашення тіл, які обмеження поставити при секції тіла, чи передавати тіла злочинців або невідомих і сиріт на пожиток шпиталів для студій і до наукових заведень. Головно це останнє питання нестерпно розв'язати. Чимало осіб з релігійних мотивів вважає секціонування трупів — гріхом, чого наслідком є трагічне становище медиків, які не мають моделей до студій. Ліберальний уряд католицької республіки намагається справді в преглашних положеннях, коли признає непр. необхідність істнування крематорії для соток тисяч людей, а одночасно мусить рахуватися з настроями мажоритарного союзу і безхребетної публічної опінії.

— Всесильний долар. Перед львівським судом стоїть два італійські „з доброго роду“ за фальсифікування доларів: Вітлін, банкодавний урядовець, і Мавський, студент, син адвоката. Вони намагаються, син адвоката, вони намагаються оригінальний спосіб пускати долари в світ: один аравійський долар

Найбільший вибір баватних товарів, МУЖЕСЬКОГО СУКНА

поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька 10.

Філія в Тернополі, Дрогобичі,
Стрию.

шкульно відчуває сама наддунайська держава.

Неабиякий це горіх: не тільки догодити ворогуючі народи, ще й не попасти в конфлікт з аналогічною організацією, Лігою Націй, яка цупко держиться за мирові договори. Всі розумні аргументи, що Європа йде через взаємну гризню до загині, не так легко переконують тих, які мають свої національно-державні клопоти, ближчі своїм шкірі, ніж європейська угода. Народи не хотять приносити жертв у користь загально-європейського ідеалу, не маючи запоруки, що цей ідеал поліпшить їх долю. Вся трудність у тім, що Європа ділиться все ще на переможців і переможених. Переможці хотять утривалити на віки своє корисне положення, переможені кричать: „справедливості!“

Яка-ж роль „Паневропейців“? Вони хотять переконувати покритих, щоб на мить забули про свої національно-державні ідеали в користь реальної правди теперішніх відносин, себто щоб не дразнили „всесильних“ надмірними домаганнями; а всесильним мусять уміти доказати, що вони повинні жертвувати реальними здобутками в користь загально-європейського ідеалу солідарності, без якого ніяка сильна держава не вдержиться, коли вся Європа загине. Успіх такої дипломатії залежить від зросту переконання серед керівників нинішньої Європи, що будуччина їх держав справді якнайтісніше зв'язана зі заспокоєнням національних домагань народів, яких потреба розвитку мусить бути вічною загрозою їх кордонів і європейського миру. Завданням таких ідеологів мира є доказати нинішнім „всесильним“, що вирівняння між європейських кордонів коштом держав-переможців коштуватиме ці держави стократно менше, як найближча війна, з якої хто зна, чи переможці матимуть до чого вернутись з побосвищ.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на-
родна фортеця, це повинні захист
в добі виходити!

До спільного знаменника.

Об'єднанські адопти соціалістичні
партії.

IV.

Нема ніякої ідеальної суспільно-політичної програми і системи. Зовсім арозуміло, що нема й ідеальної доброї політичної партії. Не є нею отже й Українське Національно-Демократичне Об'єднання. Однак об'єктивно слід ствердити, що українська національна демократія, не зв'язуючи на свої хибі й недостаті, займає велику й почесну сторінку в історії — не лише західної вітки українського народу, але й української нації як цілості. Інші українські партії, як радикальна та соціально-демократична старалися поширити світогляд українського громадянства; національна демократія органічно формувала націю, створюючи в межах нашої спроби всі атрибути новітньої нації. В боротьбі із всесильним протиником, польською шляхтою, буржуазією й бюрократією, виконуючи кукіль недовір'я у власні сили народу, якого проречистим провагом було москвофільство, українська національна демократія сягнула до глибин народних мас, збудила й скрісталізувала почуття національної окремішності й самостійності так, що і в дні великої проби українська нація могла вже хоч частинно стати до змагань за кріваву санкцію свого всестороннього права до життя. Українська національна демократія чи то сама, чи то даючи до того товчок або піддержуючи почин одиниць і гуртів, звинувачувала все нові будівлі національного життя. Діянка наукової й літературної творчості, освідлююча праця освіти й культурна, господарські й економічні установи, — все це здвигнуло руками діячів національної демократії. Інші партії часом мали кращі таланти, більших культурних діячів, знаменитих теоретиків, але коли справа перешкодила на ґрунт практики, автоматично весь тягар спав на націю лью демократію. А й інші партії, коли лише викинулися поза павутиння своєї фразеології, сходили на реальний ґрунт національної демократії, працювали з нею спільно, еднаючись під її проводом у важких днях.

Національна демократія своїми бурсами, інтернатами, захистами, допомогою шкільній молоді, своєю пресою пропагандою з одного боку творила нові ряди інтелігенції, а з другого в межах спроможності шляхом парцеляції старалася поширити селянський варстат праці. Нинішня українська інтелігенція (менш-більш в числі до 20 тисяч

родин, а до 100 тисяч осіб) є в 90 відсотках інтелігенцією селянською в першому, другому або третьому поколінні. Отже українська галицька інтелігенція є еманцією селянської маси, є вона по своїй походженню, світогляді і навіть інтересах найтісніше зв'язана з народом, як може ні одна інтелігенція в світі. Коли має свої хибі, то вони теж — хіба тільки в іншому вигляді — коріняться в тій масі, яка її витворила.

Кожна українська партія є організацією селян і їх еманацией інтелігенції. До міських робітничих мас, що теж є сільського походження, не сягнула ні одна українська політична партія. Пробувала це зробити українська соціальна демократія, але улягаючи впливам польської соц.-демократії, не все мала відваги поставити інтереси українського робітництва на чолі своєї діяльності.

Народницько-соціалістичні українські партії: соціалістично-радикальна та „Сел. Союз“, а також партія „Народної Волі“ щодо свого складу нічим не відрізняються від Українського Нац.-Демокр. Об'єднання — хіба за винятком того, що УНДО має в своїх рядах більше інтелігенції, але й більше селянства. А вся наша інтелігенція без винятку, навіть по комуністичній рецепції, належить до трудової інтелігенції. Між УНДО-ом і народницько-соціалістичними партіями є щодо складу членів тільки та різниця, що в склад першого входять частина духовенства, а в склад останніх входять духовники тільки спорадично.

Пос. Макива в своїй безприкладно демагогічній статті „Країна пораб“ виантажував собі склад УНДО-а в той спосіб, що до нього зарахував недобитків української шляхти, дрібних промисловців, більших торговців, банкірів, старих царських і царських урядовців грубої породи, духовенство та різних фахових докторів і директорів.

Коли читати мозкові випари макивської голови, то приходить дивом дивуватися. Звідки береться така низька, така нікчемна і безвідповідальна демагогія? Чому люди, яких сліпий випадок андвигнув на „представників народу“ не можуть спиратися хоч би на примитивну чесність?

Наша історія знає багато таких зразків, яких виразником є сини степу, географічно-топографічного і духового. Спеціально Волинь і Холмщина, де так довго панувала, а в деякій мірі ще й сьогодні панує тьма кромішна, Волинь і Холмщина, передовий терен довгої боротьби між польською і російською культурою, терен діяльності

чорної сотні і її віри в чужі сили, — є тим духовим степом, де гарцюють демагоги і політичні промишляки. На тому духовому степу незаспокоєної ще стійкої і змістовної національної почування маси лягають буйні „провідники народу“, здвигнуто працює й вкладам цілих поколінь, які амінують свої „переконання“ і „орієнтації“ — як папери хоругви, не вміють шити ні себе, ні других, готові зачепитися за кожну гомінку фразу. Вони є справді виразниками нинішньої „демократії“, але в ляпках. Це демагогічні агітатори замість парламентаристів, торгові напливових ідей замість адукаційних громадських діячів, вони є носіями і пересинками всіх хиб і каліцтв нинішньої демократії, представниками тієї кар'єри-вчівської півінтелігенції, що пароз з його багатого народною культурою й традицією уважає черню, бездумною товпою, яку можна водити за ніс брехнею і демагогією.

Ці люди безпринципні, до важко відповідальної праці неадатні і не-приготовані, з надміром хоробливої амбіції, широкими ліктями розсікають всіх і всіх і пнуть в генерали. А що не можуть похвалитися ніякою позитивною працею, то воноють інсинуаціями, наклепами, брехнею. Зразком такого, зрештою, безпринципного, войовничого є стаття пос. Макива, який від першого рядка до останнього кричить: „Долі грамотних! Освіта, інтелігенція, знання — це у нього найбільші прогріхи, інтелігенція — це армія-шума, якій пора скрутити голову, УНДО — це панська партія, зліди впливу якої треба вирвати селян та робітників. На цілій українській території під Польщею нема ані одного самостійного промисловця-Українця, але УНДО складають дрібні промисловці, нема ані одного банкіра, але УНДО складають банкіри і т. д. А доктори і директори та духовенство — це буржуазія, якій мусить виповісти боротьбу на життя і смерть, щоб зробити місце півінтелігентним демагогам, які ладяться розділювати прожиточне мінімум трудовій інтелігенції, очевидно для себе зберігаючи максимум.“

Коли глянемо дійсність у вічі, коли привидимося тому крику, що його знімають Макиви, то побачимо, що не боротьба з буржуазією, яка у нас є тільки польською і жидівською, не боротьба з капіталізмом, не поборювання темноти, не організація українських мас для боротьби за кращу майбутність, не творення культурних вартостей, не оборона народу перед визиском, але боротьба з освіченою верствою українського народу лежить в „програмі“ демагогічних агітаторів.

3. Темницький.

Всесвітня продукція нафти.

(Продовження.)

Кожні людський світ потребує річно такі великанські маси нафти, то цікаво знати, які то краї головним доставляють їх? Отже найбільшу кількість нафти в році 1922 випродували знов таки Злучені Держави Півн. Америки, бо 82,268 мільйонів літрів, Мекіко 27,620 м. л., Радянська Спілка 5,237 м. л., Нідерландські Індії 3,157 м. л., Персія 3,450 м. л., Англійські Індії 1,191 м. л., Румунія 1,465 м. л., Перу 785 м. л., Галичина 771 м. л., Німеччина тільки 30 м. л., хоча в 1910 р. випродувала 145 м. л. Як що колись сальну кількість добутої в 1922 р. нафти оцінити на гроші, то дістанемо страшний суму: близько 4 мільярди доларів. Шкаво, що до грошової вартості, то сама нафта представляє нині половину вартості всіх цих продуктів, які викопуються річно з нутра землі! Обчислено, що в 1922 р. добуто з під землі всіляких викопалин (нафта, залізо, вугілля, мідь, цинк, золото, срібло і т. д.) на суму близько 8 мільярдів

доларів, а в тім самої нафти на близько 4 мільярди доларів. Дуже ще недавно, бо в 1920 р., вартість річно добутої нафти творила шойно десятку частину вартості всіх інших викопалин, а в році 1913 ледви одну п'яту. За 9 років нафта підросла з одної п'ятої частини або з 20 проц. на половину, себто 50 проц. загальної вартості всіх викопалин! Позаду остали не тільки різні та дорогі мінерали, як діаманти, платина й золото, але навіть широко розповсюджені та в щоденному житті необхідні: залізо, каміне вугілля...

Треба мати й те ще на увазі, що нафта є не лише знаменитим джерелом світла, тепла та моторичної сили, але й невичерпаним джерелом завзятого суперництва між імперіалістичними державами.

Два найбільші суперники перед світовою війною були: Англія і Німеччина. Між ними кипів спір за володіння західно-азійськими нафтовими теренами. Німеччина взялася до будови багдадської залізничної лінії, щоб опанувати нафтові терени Мезопотамії; це загрожувало інтереси Англії і стало одною з головних причин світової війни. Програвши війну, Німеччина втратила там свої передовні впливи, Англія розділася як всемогуча пані.

Однак це не може подобатися воєнним союзникам Англії: Франція невпинно інтригує проти Англії, стараючись при допомозі Туреччини обмежити нафтове володіння Англії в передній Азії. На очах завоюється спір між Туреччиною й Англією за нафтові терени Мессулія. За плечима Туреччини стоїть Америка, Франція, а почасти Радянська Спілка. Безперечно найсильнішою суперницею Англії в нафтовій боротьбі є тепер Америка.

Всесвітню продукцію нафти в 1923 р. обчислюють на 160,748,205,000 літрів, участь Америки свинить близько 3/4, бо 116,865,000,000 літрів. Є одначе і друге обчислення, з якого виходить, що пайка Америки сягає вже дев'ять десятих частин. Тепер відомі поклади нафти обчислюють на 6,321,500 мільярдів літрів, з того на Північну Америку припадає 1,840 мільярдів, на Південну Америку 1,380 мільярдів, на Європу 1,165 мільярдів, на Азію 1,800 мільярдів, на Африку 1,365 мільярдів. Хоча запаси Азії майже дорівнюють запасам Північної Америки, то ясно, що сама Азія не зможе власними силами добути на поверхню землі тих своїх скарбів. Без чужинського капіталу не дістануться ті скарби на сонішне світло, а ріс війна накопичила най-

більший капітал саме в руках Злучених Держав, то природно, що пайка Північної Америки в продукції нафти буде з кожним роком більшою.

Як загалом ціла політика Англії, так зокрема і нафтова визначалася від цілого ряду літ широко обдуманим консеквентним амаганням до невпинного поширення і закріплення сфери свого володіння. Воєнний план Англії в ділянці нафти амагав до заволодіння нафтовими теренами, починаючи від Галичини в цілій Європі — себто в Карпатах, Кавказі, передній Азії, полузавій Персії — кінчаючи Індією. Цей свій план Англія реалізує, посплугуючись творенням т. зв. „самостійних“ держав під своїм протекторатом. І як що свого часу Ллойд Джордж патрунував ідею Галицько-Володимирського Князства, то це підходило під вище згаданий план нафтової політики Англії. Однак самі такі союзники Англії: Франція й Італія старалися невпинно бороздити її план і хоча не могли зробити цього на цілій лінії, то все таки галицької нафти не допустили до англійських резервуарів. Неадача з Галицькою Республікою — це тільки політичний рефлекс нафтової кампанії між Англією з одного боку й Італією